

Regeringskansliet, Kulturdepartementet
ku.kkm@regeringskansliet.se

Remiss om en kulturkanon för Sverige (SOU 2025:92) Ku2025/00871

Er beteckning: Ku2025/00871

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län bedömer att det är olämpligt att föreslå att nyttja medel från anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård för finansiering av ett tillgängliggörande av Kulturkanon. Anslagets ändamål omfattar i dag inte lös egendom, kultur och det immateriella kulturarvet såsom konst, litteratur, teater, musik, värdering och normer. Medel behöver tillföras anslaget om ökad omfattning aktualiseras.

Synpunkter på föreslagen finansiering för tillgängliggörande av kulturkanon

Betänkandet föreslår tre interimslösningar som syftar till att tillgängliggöra en kulturkanon för Sverige. Kostnaderna bedöms enligt utredaren kunna finansieras genom omprioriteringar inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Ett av de tre förslag som lämnas är att 20 miljoner kronor öronmärks under perioden 2026–2028 för bidrag till att stimulera regionala kanonprojekt. Exempelvis utpekas anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet eller anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård för att finansiera verksamheten.

Anslaget 7:2 ska enligt förordning (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer nyttjas för förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. Enligt förslaget till den nu gällande bidragsförordningen, prop. 1987/88:104 om kulturmiljövård, är en viktig utgångspunkt att bidraget ska vara ”nära kopplat till länsstyrelsernas myndighetsutövning, det vill säga att bidragsgivningen är nära knuten till den skyddslagstiftning som det statliga kulturmiljöarbetet hanterar”. Bidragets huvudsakliga ändamål ska vara vård och tillgängliggörande av kulturhistoriskt värdefulla objekt, miljöer och landskap. Detta innebär att anslaget ska utgöra ett viktigt ekonomiskt styr- och smörjmedel i arbetet med byggnadsminnen och fornlämningar skyddade enligt kulturmiljölagen samt kulturreservat skyddade enligt miljöbalken. Anslagets ändamål omfattar således inte lös egendom, kultur och det

Yttrande

2025-12-23

50216-2025

immateriella kulturarvet såsom konst, litteratur, teater, musik, värdering och normer.

Anslaget uppgick år 2000 till ca 250 mnkr och föreslås för år 2026 uppgå till ca 300 tkr. Anslaget beräknas år 2027 gå ned till 270 tkr. Sedan år 2000 har antalet byggnadsminnen ökat och kulturmiljöarbetet har därtill breddats. Exempel på detta är att bidraget numera även finansierar kulturresevärd och kunskapsunderlag för att tillvarata kulturhistoriska värden i samhällsplaneringen. För närvarande pågår en satsning på att stötta kommunerna med bidrag för att ta fram kommunala kulturmiljöprogram.

Anslaget 7:2 är sammanfattningsvis hårt belastat och motsvarar enligt länsstyrelsens bedömning inte efterfrågan. Anslaget är av grundläggande betydelse för kulturmiljöarbetets måluppfyllelse och utgör i många fall en förutsättning för enskildas och den civila sektorns möjlighet att vårda, tillgängliggöra och utveckla kulturmiljöer. Om anslaget ska breddas i sitt ändamål är det länsstyrelsens bedömning att medel måste tillföras för detta.

De som medverkat i beslutet

Beslut om detta yttrande har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Medelius Bredhe med enhetschef Cecilia Lindqvist som föredragande. I beredningen har även t.f. avdelningschef Tatjana Joksimović medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.